

ადამიანის უფლებათა სამთავრობო სამოქმედო გეგმის მონიტორინგი

ამოცანა 3.1.2

ამოცანა 3.1.2. დაკავებულ/პირთათვის ადეკვატური საყოფაცხოვრებო, სანიტარული და სხვა პირობების შექმნა

ამოცანის შესრულების პროგრესი: 40%

შეფასება:

მისასალმებელია შინაგან საქმეთა სამინისტროს ძალისხმევა დროებითი მოთავსების იზოლატორების საყოფაცხოვრებო, სანიტარული და სხვა პირობების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით. საანგარიშო პერიოდში ჩატარებული სარემონტო სამუშაოების შედეგად, რიგ დროებით მოთავსების იზოლატორებში საცხოვრებელი პირობები მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა. მიუხედავად ამისა, როგორც საქართველოს სახალხო დამცველი, ისე ევროპის საბჭოს წამების პრევენციის კომიტეტი მიუთითებენ მთელ რიგ პრობლემებზე, რომლებიც ჯერ კიდევ არსებობს ზოგიერთ დმი-ში.

ნიშნდობლივია, რომ მონიტორინგის ორივე ორგანო ხაზგასმით აღნიშნავს დროებითი მოთავსების იზოლატორების საყოფაცხოვრებო პირობების შეუთავსებლობაზე ადმინისტრაციულ პატიმრობასთან.

რაც შეეხება დმი-ების მიერ მიწოდებული საკვების ხარისხს, ამ მხრივ საანგარიშო პერიოდში, ისევე, როგორც გასულ წლებში, პროგრესი არ აღნიშნება. უწყების მიერ მიწოდებული ინფორმაციით, დროებითი მოთავსების უზრუნველყოფის დეპარტამენტში მიმდინარეობს მუშაობა იზოლატორებში მოთავსებულ პირთათვის განკუთვნილი მშრალი საკვები ულუფების ცვლილებასთან დაკავშირებით. იმედს ვიტოვებთ, რომ მომავალში კვების ხარისხთან დაკავშირებული პრობლემებიც მოგვარდება.

აქტივობა 3.1.2.1. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად დროებითი მოთავსების იზოლატორების გამართული ფუნქციონირება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს საცხოვრებელი, სანიტარული, ჰიგიენური და სხვა მატერიალური პირობები

პასუხისმგებელი უწყება:

- შინაგან საქმეთა სამინისტრო

ინდიკატორი:

შიდაუწყებრივი მონიტორინგის პერიოდული ანგარიშები; დამოუკიდებელი (სახალხო დამცველის ჩათვლით) მონიტორინგის ანგარიშების მიხედვით უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი, სანიტარული, ჰიგიენური, კვების და სხვა მატერიალური პირობები

სტატუსი: ნახევარზე ნაკლები შესრულებულია

აქტივობის შესრულების პროგრესი: 50%

დაწყების თარიღი: 2018-01-01

ბოლო ვადა: 2018-12-31

შეფასება

შსს ადამიანის უფლებათა დაცვისა და გამოძიების ხარისხის მონიტორინგის დეპარტამენტის ინფორმაციით:

“2018 წლის გაზაფხულზე სარემონტო სამუშაოები განხორციელდა 3 დროებითი მოთავსების იზოლატორში (ჩხოროწყუს, წალკისა და ახალქალაქის დროებითი მოთავსების იზოლატორებში). ხოლო 10 დროებითი მოთავსების იზოლატორში მოეწყო სამედიცინო ოთახი. სარემონტო სამუშაოები ჩატარდა ასევე მცხეთის დროებითი მოთავსების იზოლატორში, სადაც დამატებით გაიზარდა იზოლატორში არსებული საკნების რაოდენობა.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის პროექტის ფარგლებში (რომელიც დაფინანსებულია ევროკავშირის მიერ), 2018 წლის სექტემბერში, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ქვემო ქართლის რეგიონალურ დროებითი მოთავსების იზოლატორში (ქ.რუსთავი) მოწყობილი იქნა არასრულწლოვნებზე მორგებული საკანი და საგამოძიებო ოთახი.

ამავდროულად, 2018 წლის დეკემბერში სარემონტო სამუშაოები დაიწყო ფოთის, ქობულეთისა და სამტრედიის დროებითი მოთავსების იზოლატორებში. ფოთისა და სამტრედიის იზოლატორებში სარემონტო სამუშაოები 2019 წლის თებერვალში დასრულდა. სამუშაოების ფარგლებში ასევე მოეწყო სამედიცინო ოთახები.

2018 წელს დაიწყო ახალი დროებითი მოთავსების იზოლატორების მშენებლობა ქ.თბილისში და ბაკურიანში, ასევე ქ.თბილისში ადმინისტრაციული პატიმრებისათვის განკუთვნილი დაწესებულების მშენებლობა. აღნიშნული სამშენებლო სამუშაოები 2019 წლის მიწურულს დასრულდება.”

საქართველოს სახალხო დამცველი, თავის 2018 წლის ანგარიშში, მიესალმება დროებითი მოთავსების იზოლატორებში ინფრასტრუქტურისა და საცხოვრებელი პირობების გასაუმჯობესებლად ჩატარებულ სარემონტო სამუშაოებს, თუმცა აღნიშნავს, რომ რიგ იზოლატორებში კვლავ არ არის უზრუნველყოფილი სათანადო საცხოვრებელი პირობები: “რიგი იზოლატორები არ არის უზრუნველყოფილი სათანადო ბუნებრივი და ხელოვნური ვენტილაციითა და განათებით; არადაამაკმაყოფილებელია სანიტარიულ-ჰიგიენური მდგომარეობა; იზოლატორის საკნებში არის ნახევრად იზოლირებული სანიტარიული კვანძი. ეს განსაკუთრებით პრობლემურია ორ და მეტ ადგილიან საკნებში, სადაც შესაბამის პირს ბუნებრივი მოთხოვნილების დაკმაყოფილება სხვა პირის/პირთა თანდასწრებით უწევს“.^[1]

ევროპის საბჭოს წამების პრევენციის კომიტეტიც, თავის მხრივ, აღნიშნავს, რომ დროებითი მოთავსების იზოლატორების ზოგადი მდგომარეობა დამაკმაყოფილებელია 72 საათიანი მოთავსებისთვის, საკნები გარემონტებული და სუფთაა, ადაკვატურადაა განათებული და ხდება ვენტილაცია, დაკავებულ პირებს მიეწოდებათ ლეიბი და საბანი. ამასთან, კომიტეტის შეფასებით, გარკვეული ხარვეზები კვლავ აღმოუფხვრელია: ყველა იზოლატორში არ არის უზრუნველყოფილი თითოეულ პირზე 4 კვ.მ სივრცე, საკანში არსებული ტუალეტები, როგორც წესი, მხოლოდ ნაწილობრივია იზოლირებული; სისხლის სამართლის წესით დაკავებულებს კვლავ არ აქვთ შხაპის მიღების უფლება და არც რაიმე სახის აქტივობებზე წვდომა. დუშეთის დროებითი მოთავსების იზოლატორს საერთოდ არ გააჩნია სასაფარი ეზო.^[2]

დროებითი მოთავსების იზოლატორებში თითოეულ პირზე უზრუნველყოფილ სივრცესთან დაკავშირებით უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2016 წლის 2 აგვისტოს N423 ბრძანების “საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს დროებითი მოთავსების იზოლატორების ტიპური დებულებისა და შინაგანაწესის დამტკიცების შესახებ” 26-ე მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრულია, რომ მოთავსებულ პირზე საცხოვრებელი ფართობის ნორმა იზოლატორში არ უნდა იყოს 4 კვ.მ.-ზე ნაკლები. წამების პრევენციის კომიტეტის შეფასება, საკმარისი სივრცის არარსებობის თაობაზე, ეყრდნობა საკნებში

საწოდების რაოდენობის შეფარდებას საცხოვრებელ ფართთან. უწყების ინფორმაციით, 4 კვ.მ. ფართობის დაცვა მკაცრად ხდება, ხოლო საკნებში საწოდების ქარბი რაოდენობა გათვალისწინებულია იმ შემთხვევებისთვის, როდესაც დაკავებულების რაოდენობიდან გამომდინარე შეუძლებელია მათი გადაყვანა სხვა უახლოეს იზოლატორში.

[1] საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიში საქართველოში ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის მდგომარეობის შესახებ, 2018 წელი, გვ.84

[2] წამებისა და არაადამიანური ან ღირსების შემლახველი მოპყრობისა თუ დასჯის პრევენციის ევროპული კომიტეტის (CPT) ანგარიში საქართველოს მთავრობას საქართველოში 2018 წლის 10-21 სექტემბრის ვიზიტის შესახებ, სტრასბურგი, 10 მაისი 2019 წელი, პარ. 28

აქტივობა 3.1.2.2. დროებითი მოთავსების იზოლატორებში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი კვებითი პირობების უზრუნველყოფა

პასუხისმგებელი უწყება:	
• შინაგან საქმეთა სამინისტრო	
ინდიკატორი:	
შიდაუწყებრივი მონიტორინგის პერიოდული ანგარიშები; დამოუკიდებელი (სახალხო დამცველის ჩათვლით) მონიტორინგის ანგარიშების მიხედვით უზრუნველყოფილია საცხოვრებელი, სანიტარული, ჰიგიენური, კვების და სხვა მატერიალური პირობები	
სტატუსი: ნახევარზე ნაკლები შესრულებულია	აქტივობის შესრულების პროგრესი: 30%
დაწყების თარიღი: 2018-01-01	ბოლო ვადა: 2018-12-31

შეფასება

დროებითი მოთავსების იზოლატორებში მოთავსებული პირისათვის მისაწოდებელი საკვების ულუფები დადგენილია საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2005 წლის 5 მაისის №457 ბრძანებით.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ადამიანის უფლებათა დაცვისა და გამოძიების ხარისხის მონიტორინგის დეპარტამენტის ინფორმაციით, გარდა თბილისის დროებითი მოთავსების იზოლატორისა, ქვეყნის მასშტაბით ყველა სხვა იზოლატორში დაკავებულებს მიეწოდებათ მზა მშრალი საკვები ულუფები, ხოლო თბილისის იზოლატორში საკვების მიწოდება ხდება ადგილობრივი სასადილოდან.

იმავე წყაროს თანახმად, “დროებითი მოთავსების უზრუნველყოფის დეპარტამენტში

მიმდინარეობს მუშაობა იზოლატორებში მოთავსებულ პირთათვის განკუთვნილი მშრალი საკვები ულუფების ცვლილებასთან დაკავშირებით - კვების პირობების გაუმჯობესების მიზნით, მშრალი ულუფების ნაცვლად იგეგმება იზოლატორში მოთავსებული პირების საქვაბე კვებით უზრუნველყოფა. განსაზღვრულია, რომ 2019 წლის ბოლომდე, საქვაბე კვების შემოღება, მინიმუმ ოთხ იზოლატორში უნდა მოხდეს. აღნიშნულ პროცესში გათვალისწინებული იქნება გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO) რეკომენდაციები.”^[1]

[1] [2019 წლის 4 სექტემბრის წერილი MIA 1 19 02342906](#)